

DUBLIN
Stattholderets
Bibliotek

S o n d a g s b l a d.

Redigeret af H. P. Holst.

Første Aargang.

Nr. 1.

Den 4. Januar

1835.

Dette Blad forsendes ifølge Kongl. allern. Tilladelse, med Posten, saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

En Misforstaelse.

Novelle.

Det var i Slutningen af Mai, og dog var Theatret propfuldt. Den første Akt af Et Feiltriⁿ var allerede forbi, og Teppet var rullet ned over denne rystende Scene, hvor den af hemmelig Kummer og Samvittighedsnag piinte Grevinde, ved Synet af sin Gemal, synker afsmægtig om i Armen^e paa Charlotte, medens den forraadte og bedragne Egtesælle, der troer, at det er Glæden, der har dræbt hende, fastar sig for hendes Fodder, forat falde hende tilbage til Livet. Jeg erindrer ikke længer til Punkt og Prætte, hvorledes jeg den Gang reflecterede over denne Scene, men jeg har i disse Dage med Fornoelse læst en af Prof. Heiberg udgivet Novelle, hvorf^a jeg vil udforske en lille Virade, der maa skee kan spare mig Raisonnementet: „Jeg har været i det kongelige danske Theater, siden jeg sidst skrev Dig til, og seet et Favorits্যক্তি. — — Tenk blot — nei, jeg vil ikke gjentage det for Dig, jeg vil ikke læsse Dine Forbandelser over mit syndige Hoved, jeg vil skjule vor Elendighed og tage det Lofte af Dig, at Du ikke maa forraade for Thyboerne, hvorledes det staaer til med Sjælændernes sunde Sands. — — Det maa være frygteligt at være Skuespiller og blive budt Sligt! Jeg vil ikke tale mere derom, thi det kan let faae Udseende af at være Satire, og

seg kan nu engang ikke lide Satire, „thi det er ikke andet, end Ondskab, og de Folk, som give sig af dermed, have et slet Hjerte.“ — En ung hojrosset Person i Nærheden af mig udviklede netop de psychologiske Grunde, hvorf^a dette Stykke maatte virke saa voldsomt paa det quindelige Nervesystem i den første Etage, derimod ikke i den anden eller tredie; men han var endnu ikke kommet langt i sine Demonstrationer, for Teppet gik op, og den anden Akt begyndte. Jeg faae Grevinden sidde bleg og lidende paa Sophæa; jeg var Vidnet til hendes Skræt og Sonderknuselse; jeg hørte hendes Skriftemaat, hendes Selvbekjendelser, og jeg beundrede denne fuldendte Kunst, der har forstaet at give selv det Unaturligste Praeget af Sandhed og Natur. Ingen Musik har nogensinde rystet mig i den Grad, som denne klænglose, doende Stemme, hvormed hun udmales for sin Egtesælle hin natlige Scene, der har ødelagt hendes Liv. En Stilhed, som Dødens, var udbredt over det hele Huus; det var som om man holdt sit Aandedræt tilbage, forat ikke en Lyd skulde gaae tabt. „Bort! Forlad mig! Bort! Jeg hader, jeg affskyer Dem!“ Denne Replik, hvorpaa hun i sin feberagtige Fortælling udtrykker sine Sindssidelser under dette Oprin, var den Sidste, jeg hørte, thi i dette Diblik blev Stilheden afbrudt af et halv undertrykt Skrig i Parquetlogen ved Siden af mig, og en pludselig Bevægelse og Forvirring lod mig formode, at en Dame havde faaet Dødt. Man har et gammelt

smuk ung Mand, om hvis Nakke hun havde synet sine Arme. Foran dem paa Bordet laae en Mængde Skizzer og Prospecter af Italien, i hvilke Julius bladede ivrigt.

Den unge Mand reiste sig med et Udtryk af Forlegenhed over at blive overrasket ved et uventet Besøg. „Det er Doctor F., vor Ven og Forstolige. For ham behover Du slet ikke at genere Dig!“ sagde Charlotte og ilede mig med Venlighed imode. „O hvor jeg er lykkelig i dette Dilekt!“ tilfoiede hun, idet hun betragtede mig med dette glade, underlige Blit, som jeg kendte saa noie. — „See her! Det er Livorno, og der har Ferdinand boet i det høje Hnus ved Siden af Kirken!“ raabte Julius og viste mig en Tegning. Jeg havde Selvbeherfelse nok til at lade, som om jeg betragtede den med Interesse, forat sjule min Kamp og min indvortes Bevægelse.

„Men De synes jo slet ikke overrasket!“ udbrød Charlotte. „Skulde De virkelig have anet Sammenhængen og forudseet denne Oplosning? Ja det maa være Grunden. O Gud! De kender mig jo ogsaa saa noie, og — ikke sandt — mit Væsen har vel voeret meget forandret i det sidste Par Maaneder, — thi saalenge er det siden, at jeg, efter to lange Aars Taushed, modtog det første Brev fra Din Haand, min Ven!“ Hun rakte Ferdinand Haanden, som han kyssede med Underlig-
hed og Varme. Den unge Mand takkede mig i venlige og hjertelige Udtryk for min Deeltagelse i deres Skjebne; han udbad sig mit Venstaf; han inviterede mig til sit Bryllup.... Jeg kunde ikke holde det længere ud. Jeg begyndte at blive blod, og Taarerne kom mig i Dinen. Jeg trykkede med Hestighed deres Hænder og ilede bort, forat udgræde min Smerte.

„Hvor det dog er et godt Menneske!“ udbrød Charlotte, idet jeg lukkede Doren. De troede, at det var Glædestaarer over deres Lykke. —

H. P. Holst.

Blade af min Dagbog.

I.

Raphaels Begravelse.

— Det var Fredagen den 18 October 1833 jeg første Gang kom til Rom. Min Lykkesjæle vilde, at jeg skulle indtræffe paa denne Dag, for at være tilstede ved den store Maler, Raphaels Begravelse. Det klinger som et Spøg; men Sandhed er det! Fire Timer efter min Ankomst skulle han bisættes i Kirken Santa Maria della rotunda (Pantheon). Sagen forholdt sig saaledes: paa Academie Sanct Luca opbevaredes en Hjerneskal, der udgaves for Raphaels og længe havde staet i stor Anseelse hos Phænologerne; imidlertid opstod nogen Twivl om dens Egthed, og for at blive vis i Sagen, lod man, efter pavelig Tilladelse, Graven aabne; Hjerneskallen var falsk, Raphael laae heel og holden, Hovedet manglede slet ikke. Den romerske Maler Camuccini sik Eneret til at male Gravstedet. Den beromte Horace Vernet vidste det ikke, og da han var der, tog han Blyanten, for at ridse sig det af. En af det pavelige Politie forbod ham det, han blev forundret, men svarede ganske roligt: „efter Hukommelsen tor man dog hjemme gjøre sig en Grindring derom?“ Derimod kunde intet svares. Fra 12 om Middagen til 6 om Aftenen malede han sig nu et smukt lignende Oliemalerie, lod derpaa en Plade gjøre for at have Aftryk deraf, men den blev lagt under Beslag; han skrev nu et heftigt Brev til Politiet, „at han for 24 Timer vare omme, forlangte Pladen tilbage, da Kunsten ikke, som Salt og Tobak kunde bringes under Monopol!“ — Han sik den ogsaa, men brod den midt over og sendte, med et lidenskabeligt Brev, Stykkerne til Camuccini. Han vilde ikke til hans Skade benytte sig af sit Arbeide! Camuccini satte igjen Pladen godt sammen, skrev et vensigt Brev tilbage med den og opgav ganske at udgive sin Tegning, og nu sik Enhver Lov at skizere sig Graven, saa meget de vilde. Påa Veien derhen

falbod man Kobberstik med den udodelige Raphael, det var et Skelet, der laae i en aaben Nische; paa enkelte stode ovenover hans skjonne Portret, saaledes, som han saae ud, da han levede.

Bed Solens Nedgang, da alle Klokker ringede til „Ave Maria,” strømmede Romerne og de Fremmede til Kirken, hvor man indlodes efter at have forevist Billedet. Under den hoie Kuppelhæveling stræalede tusinde Lamper, rundt om var Alt bekledt med Sort. Den tause Menneskevimmel, Regnedsdampen, Alt virkede forunderligt ind paa mig. Foran Alteret, under hvilket Raphael igjen fulde nedlegges, stod paa en sort Forhoining den aabne Mahogni-Kiste, som gjemte Kunstnerens hellige Stov; et stort gyldent Klæde hang hen over den. Pavelige Schweitzer-Soldater, i en Dragt fra Middelalderen, stode rundt om med store Hellebarden. Cardinaler, Prester og Academiets Professorer dannede en halv Krebs om Kisten, medens et usynligt Chor istemte Misseret. Folket holdte sig til Ordenen, en Helgen var Kunstneren dem. — Efterretning om hvad Tid og hvorfor Graven anden Gang var aabnet, opleses og nedlagdes derpaa i Kisten, Laaget blev sat paa og forskellige af de forste Mænd i Rom paatrykkede deres Segl. Kisten blev derpaa under hoitidelig Musik og Sang sat ind i Graven under Alteret, nær ved hvor Hannibal Carracci hviler.

(Fortsættes.)

H. C. Andersen.

Artistiske-Nyheder.

Følgende Efterretninger ere uddragne af et Privatbrev, dateret „Rom, d. 12te Novbr. 1834.” — Thorvaldsen arbeider paa en Jason i Marmor, man siger efter en Bestilling fra Hjemmet. Ligeledes er han bekjæftiget med nogle Stykker af Alexanderstoget og en Victoria tilvognshesten til Maximilians-Statuen, der skal opreises i München paa Wittelsbacher-Pladsen (et Navn som Thorvaldsen har ondt ved at erindre) er i disse Dage blevne afstøbt i Gips og gjor alle hans tidligere Heste til Skamme. Man seer en stærk fuldblodshest i halv Traine, let Bevægelse og saa stor, som Poniatowsky-Statuens. Intet Blodt eller Fedt, intet Outret, kun let og kraftig Natur.

Dette Blad udgaer hver Søndag og tilbringes Abonnenterne for 72 $\text{f}.$ Kvartalet. Abonnementsprisen for dem, der tillige holder „Københavnsposten,” er derimod 48 $\text{f}.$ Man tegner sig heri Staden paa Hjørnet af Adel- og Gothersgaden, No. 8, i Stuen, og i Provinderne paa alle Kongelige Postkontoirer.

Den hører til det gratioseste og kraftigste, Kunsten nogensinde har frembragt i denne Genre. Poniatowsky-Statuen, der af Warschaus Indv. blev beslægtet paa T's Reise i Norden i Aarene 1819 og 1820, staer endnu i hans Atelier, — naturligvis, thi i Warschau vilde Poniatowsky-Statuen nu ikke være paa sit Sted! — Men hans skønneste Arbeide er et Bas-relief der ligeledes i disse Dage er afstøbt. Det er af samme Høide som Alexanderstoget, men noget fladere og forestiller en Jæger til Hest, med Landse i Haanden, en Hare paa Ryggen og en Lovehud om sig. Hesten er i et stærkt, men anholdt Træ, Hovedet næsten horizontalt og Halen lige tilveirs. Parthenon har ikke noget skønnere at fremvise. — Peckolt er først for et Par Dage siden kommet tilbage fra en Reise i Bjergene. — Et af Bluncks Arbeider, der bliver i Rom, er „den trygge Kærlighed.” Amor ligger sovende paa en Klippe i Havn, der næsten bedækkes af hans Figur. Stærk Sogang. En Sky kaster en stærk Slagskygge over den halve Figur, og hans Pike falde fra Koggeret ud i Bolgerne. I disse Dage fuldender han et smukt Portrait af Thorvaldsen, heel Figur i halv Legemsstorrelse. Man seer ham staende i sit værksted, i sine daglige Klæder, med Meisel og Hammer i Haanden, betragtende et af sine Arbeider (de tre Gratier); bag ham staer Jason og i Baggrunden Alexanderstoget. Det hele er høist interessant. — Sonne er færdig med et stort Billedet, der forestiller et Slags Tyrefægtning eller Hidsning. Tyrene ere sluppet los paa et Torv. Folket inciterer dem, En med et Klæde, en Linden med en Pike, en løbet Dreng trækker Tyren i Halen. Trapperne ere opfyldte med Tilskuere; Figurerne ere høist yndigt sammenstillede, og Alt er Liv og Interesse. — Küchler har tre Genrebilleder under Arbeide, og E. Meyer har borttent to Stykker, som Ingen har faaet at see. Ørby og Windesbøll ere først i disse Dage ankomne til Rom.

Forespørgsel.

Som bekjendt er det forbudt Skuespillerne at forandre eller tilsatte i deres Roller. Ikke dest mindre har hr. Dr. Nyge i Torsdags, ved Opførslen af Everbøi, tilladt sig ifølgenfor den bekjendte Replik: „Teg seer i Aanden: saadan skal det blive!” at recitere: „Til Gud jeg haaber: saadan skal det blive.” — Hvad berettiger til en saadan Wilkaarlighed? En Fortalelse kan ikke tankes mulig ved den halvtredsfindstyrende Gjentagelse af en saadan Replik.

Udgivet af A. P. Linje. Trykt i det Poppiske Officin, ved J. G. Salomon.